

V zahradním labyrintu

Robert přijel na týden na prázdniny do Kroměříže k babičce a dědovi. Moc často k nim nejezdí. Bydlí totiž v Německu. Tatínek je lékař a získal dobře placenou práci v Mnichově. Robert se tam narodil. Do Kroměříže se těšil, to jo, teď má ale obavy, jestli se tu nebude trochu nudit. Kromě dědy a babičky tu nikoho nezná. Má sice s sebou tablet a v něm plno her, s tím si ale nevystačí na celou dobu. „Na druhou stranu, je to lepší než škola,“ zhodnotil situaci Robert. Po prázdninách jde už do čtvrté třídy.

První den po příjezdu děda ráno nabídl vnukovi, jestli se s ním nechce jít podívat do Květné zahrady. „Do oběda jsme zpátky,“ řekl. Robertovi se moc nechtělo. Procházky městským parkem u nich doma často končily setkáním maminky s jejími upovídanými kamarádkami. Venku navíc držela město v zajetí mlha a nebylo jasné, kdy se rozplyne. Pak ale děda navrhl, že by se cestou mohli zastavit na zmrzlinu, a tak Robert souhlasil.

Když dorazili do zahrady, zjevně unavený děda nabídl Robertovi: „Můžeme se tu na chvíli posadit.“

„Tak jo,“ souhlasil Robert. „Stejně ještě nemám slízanou zmrzlinu.“

„Co je to za stavby, dědo?“ zeptal se po chvíli.

„To jsou skleníky. V zimě se v nich chrání před mrazem citrusy a jiné teplomilné rostliny. Jsou zasazené do velkých květináčů, když se oteplí, zahradníci je zase vyvezou do zahrady. Vypadá to legračně, když zahradou cestují stromy. Některé z nich pak postaví tady v čestném dvoře do skupiny, od největších po nejmenší. Říkají tomu ranžírunk.“

„Hm,“ odvětil Robert a pokračoval v lízání zmrzliny. Děda mezitím začal číst z letáčku, který dostali se vstupenkou: „Květná zahrada v Kroměříži představuje příklad raně barokní zahrady unikátně dochované do dnešních dnů.“

„Dědo, co je to barokní?“

„No,“ začal se děda škrábat na bradě, „to je doba, kdy třeba lidi nosili na hlavě paruky – jako když si dá babička večer natáčky,“ řekl a oba se tomu začali smát.

„A co je to UNESCO?“

„Kdes to četl?“

„Bylo to napsáno u vstupu do zahrady.“

„To znamená, že tato zahrada patří k nejpozoruhodnějším místům na světě. Musí se o ni dobře pečovat, protože je důležitá pro celé lidstvo.“

„Třeba jako pyramidy?“

„Ano.“

„Jé, a jsou v ní průlezky?“

„No, průlezky zrovna ne, ale třeba bludiště.“

„Jů, tak už pojď, dědo!“ Vyskočil Robert netrpělivě.

Vtom se ale ozvalo od skleníků: „Nazdar, Jožko!“ Oba se s dědou otočili a uviděli staršího muže, který k nim kráčel.

„Nazdar Václave, tebe už jsem dlouho neviděl,“ odpověděl děda.

„Jsi s vnukem na procházce?“ Otázal se dědův kamarád a hned zvědavě pokračoval: „Jak se jmenuješ, chlapče?“

„Robert,“ odpověděl trochu stydlivě a trochu netrpělivě hoch.

„To je dobře, že tě táta učí mluvit česky a ne jen německy, junge Mann,“ dobíral si Roberta pan Václav. Pak se ale zapovídal s dědou. Když se ukázalo, že jejich hovor nesměřuje ke konci, sebral Robert odvahu a řekl: „Dědo, můžu, já se jen na chvíli podívám, co je tady za rohem, jo?“ Ukázal před sebe a dodal: „Nepůjdu daleko, hned se vrátím.“

„Dobře, hned jdu za tebou,“ řekl děda a pokračoval v klábosení s Václavem. „Vždyť zahrada je obklopena zdmi, tak kde by se ztratil,“ pomyslel si děda.

Robert tedy vyrazil na průzkum. Těšil se na přírodu. Hned po několika krocích si ale uvědomil, že tato zahrada přírodu ani trochu nepřipomíná. „Tady asi někoho bavila geometrie. Všechno je tu jako podle pravítka. Zajímalo by mě, proč nenechali stromy růst normálně,“ uvažoval pro sebe. Vpravo i vlevo se tyčily vysoké zelené stěny vytvořené z pravidelně stříhaných stromů. Něco jako obří živý plot. Postupoval hlouběji do zahrady, po několika metrech se ale začal cítit nesvůj. Stále se zde totiž ještě držely cáry mlhy, která jako by vše zahalovala do roušky tajemství. Také vysoké hradby stromů v něm vyvolávaly tísnivý pocit, který ještě zesílil, když se nad ním zaklenuly jako zelený tunel. Něco takového ještě nikdy neviděl. Zdálo se, že stromy pokračují stále dál, kam mu už mlha nedovolovala dohlédnout. Zpomaloval svůj krok, až se zastavil docela. Už už se chtěl vrátit, když však v mlžném tichu jako by slyšel někoho šeptat: „Všechno si pamatujeme.“

„Pamatujete co? Kdo to mluví?“ Zeptal se Robert.

„My stromy. Jsme tu od počátku. Pamatujeme, jak zahrada vznikla, svědčíme o tom, jak trvá.“

Robert se rozhlížel, jestli si z něj někdo schovaný v houštích netropí žerty. Snad se mu to jenom zdálo. „Honem za dědou,“ pomyslel si. Vtom ale znovu uslyšel:

„Dotkni se kmene a uvidíš. Bude to jen okamžik.“

Robert si pomyslel, že je to jak z nějakého napínavého příběhu. Sebral v sobě veškerou odvahu a vykročil ze středu cesty k místu, kde rostl věkovitý strom. Při pohledu na jeho rozpraskaný a pokroucený kmen a dutinu podobající se oku se Robert zachvěl. Přesto natáhl ruku, zavřel oči a stalo se něco zvláštního.

Když oči znovu otevřel, stál pořád mezi dvěma stěny vysokých stromů. Byly sice stejně vzrostlé, ale ne tak pokroucené. Jako by byly mladší. Robert si pomyslel, že je to všechno nějaké divné. Vydal se směrem, kde si myslel, že sedí děda, vše ale bylo k nepoznání. Tam, kde si pamatoval vstup, byla nějaká hospodářská stavení. „Asi jsem se ztratil,“ pomyslel si. Chvilí pobíhal zahradou. Jedna cesta křížila druhou a všechny si byly k nerozeznání podobné. Zahrada mu najednou připadala jako velký labyrint. Začalo mu být úzko. „To byl teda nápad,“ vzdychl si pro sebe. „Musím zpět k tomu stromu. Který to ale je? Kde má vůbec ta zahrada svůj začátek?“

Najednou se za ním ozval dívčí hlas: „Kde se tady bereš? Sem nikdo cizí nesmí!“

Robert sebou trhl a uviděl dívku. Byla zvláštně, chudě oblečená a dokonce ani neměla boty!

„Copak neslyšíš? Co tady děláš?“

Zeptala se znovu.

„To asi ty stromy. Ocitl jsem se v minulosti,“ pomyslel si Robert. „Přišel jsem sem z jiné doby,“ odpověděl popravdě.

„Mluvíš divně a divně i vypadáš. Já jsem Bohdanka, zahradníková dcera. A kdo jsi ty?“

„Jmenuji se Robert. Jsem tu na prázdninách u dědy a babičky.“

„Můj dědeček a babička už umřeli. Mám jen tátu a tři bratry. A co jsou to prázdniny? To jako že máš prázdné dny? Já se celý den nezastavím. Vlastně, trochu prázdný den mám v neděli. To nemusím tolik pracovat a jdu s tátou a bratry do kostela. Jestli máš dnes prázdný den, můžu ti to tady ukázat. Musíme být ale opatrní.“

„Tak dobře,“ řekl Robert, „hlavně potřebuji ukázat jeden zvláštní strom.“

„O žádném zvláštním stromu nevím,“ zavrtěla hlavou Bohdanka. „Všechno jsou to habry.“

„Habry? Hm...“ zamyslel se Robert a dodal tázavě: „Proč je ale zahradníci nenechají růst normálně? Proč je zahrada jako podle pravítka?“

„To nevím,“ řekla dívka. „Dělá se to tady tak, co si pamatuji. A co je to pravítko?“ Ptala se zas ona.

„To je takové prkénko na měření.“

Robert se chtěl ještě něco Bohdanky zeptat, když vtom se zahradou rozlehlo: „Bohdanko, kde jsi? Pojď mi pomoci!“

„Tatínek! Schovej se! Zlobil by se, kdyby tě tu viděl. Už jsem ti říkala, že

sem nikdo cizí nesmí," řeklo děvče vylekaně a dodalo na vysvětlenou: „Zahrada patří panu biskupovi a jen s jeho svolením sem může přijít nějaká návštěva.“

„Tak Bohdanko, kde jsi?“ Uslyšeli znovu naléhavý hlas Bohdančina tatínka a dívka se rychle otočila k odchodu.

„Musím už jít. Nemůžu ti teď pomoci, promiň. Chystáme večer slavnost. Třeba se ale ještě potkáme," volala v chvatu na rozloučenou.

Když Robert osaměl, bylo mu úzko. Vydal se proto jednou z cest, aniž věděl, kam vlastně jde. Uviděl před sebou podivně oblečené muže. Připomínali mu postavy z pohádky. Měli vyšíváné kabáty sahající po kolena, punčochy, boty na podpatcích a s mašlemi, z kabátů jim čouhaly krajkové límce a na hlavách – paruky!

„Já jsem v tom brakoku nebo baroku, či jak to bylo!" Napadlo Roberta.

Muži už ho ale spatřili a jeden z nich zavolal: „Je tu nějaký cizí kluk, chyťte ho!" Robert na nic nečekal a dal se rychle na útěk. Při první možné příležitosti změnil směr. Doběhl až do té části zahrady, v níž na první pohled poznal bludiště. Tvořily ho sice nízké, zato husté keře. Schoval se na cestičku za nimi a začal se podél nich opatrně plížit. Ani se neodvažoval vykouknout. Náhle se ocitl až ve středu bludiště, kde se tyčila socha. Setrval u ní v tichosti ještě dlouhou chvíli. Najednou ale uviděl, jak se v bludišti mihlo něco rohatého. „Mínotaurus!" Zachvěl se Robert. Vzpomněl si na příběh, který mu nedávno četla maminka. Vyprávělo se v něm o hrozivém netvorovi, napůl člověku a napůl býkovi, který sídlil v tajemném labyrintu. Přemohl jej statečný Théseus. „Já ale přeci

nemám zbraň," pomyslel si Robert. „A taky mi chybí někdo, kdo by mě vyvedl z tohoto zahradního labyrintu! Théseovi přece pomohla princezna Ariadna." Rohy se však k Robertovi stále blížily. Hrůzou se nemohl ani pohnout.

Vtom na malé prostranství ve středu bludiště vběhl namísto netvora smějící se kluk. Na hlavě měl připevněny rohy z nějakého domácího

zvířete. „Lekl ses, co?“ Smál se Robertovi. „Minule jsem takhle napálil zahradníkovíc Bohdanku. Ta pištěla!“

„No, tak jsem se lekl, no,“ přiznal Robert. „Však ty by ses taky lekl, kdybys to tu neznal.“

„Já tu znám všechno! I to, co je pod zemí. Jsem Johan, vodákův syn.“

„A co dělá takový vodák?“ Zeptal se nechápavě Robert.

„No, co asi, stará se v zahradě o vodu, aby byla tam, kde má být, třeba v kašnách nebo v Pstružích bazénech,“ vypočítával Johan. Pak se ale

zarazil: „A ty jsi kdo? Máš nějaké divné oblečení a podle tvých rukou se mně zdá, že toho moc nenapracuješ.“

Roberta dopálilo, že si jej Johan pořád dobírá, a tak mu odsekl: „A běhat po zahradě s rohy na hlavě je snad práce?“

„Hm,“ zabručel Johan. „Tak promiň. Jak se teda jmenuješ?“

„Jsem Robert a hledám odtud cestu domů. Je to všechno zamotané. Jsem v průšvihů, před chvílí mě honili nějakí chlapi, teď ty.“

„Chachachá! To znám, já jsem v průšvihů pořád. Právě teď už v jednom asi zase lítám, teda, pokud tátovi hned nepřinesu nějaké nářadí,“ smál se už zase Johan a dodal:

„Opravuje něco na vodním stroji. Věčně je porouchaný. Fakt už musím běžet.“ Sundal si rohy a chystal se k odchodu. Pak se ale ještě rychle otočil: „Jestli chceš, přijď za mnou k Lusthausu. Je to ta velká stavba uprostřed zahrady. Neboj, já ani táta tě neprozradíme,“ mrkl na rozloučenou na Roberta.

„Dobře,“ řekl Robert váhavě. Johan už mu ale zatím zmizel z očí ve spleti uliček bludiště.

Naštěstí i Robert po chvíli našel cestu ven. Keře, které labyrint tvořily, totiž nebyly vysokého vzrůstu. Pak si ale uvědomil, že se ocitl v bludišti mnohem větším – v zahradě. Stromy ho učinily svým zajatcem.

Stál na křižovatce osmi cest. Chtěl se vypravit k vysoké stavbě, kterou spatřil mezi hradbami stromů a kterou mu Johan představil jako Lusthaus. Na cestě ale stála dřevěná věž o dvou patrech opatřená

velkými koly. Využívalo ji několik zahradníků najednou. V různých pátrech věže utínali s pomocí šavlí nebo srpů na dlouhých tyčích větve, které vyrůstaly ze zelených stěn do cesty. Postupně věž posouvali podél stěny, takže za nimi zůstal ten dokonalý geometrický tvar, kterého si Robert všiml, když vešel do zahrady.

Zahradníci byli naštěstí zabráni do práce, takže si Roberta nevšimli.

Vydal se tedy jinou z cest a zmizel za stromy. Brzy ale zaslechl zvuk zurčící vody a po několika krocích také uviděl fontánu a kousek za ní oblouky nějaké stavby. Opatrně se tím směrem vydal, byl však stále připraven skrýt se v hustém větroví zelených stěn. Teprve když byl zcela u té stavby, zjistil, že se jedná o jakousi podivnou, zpola otevřenou dlouhatánskou chodbu, jejíž konce málem nedohlédl. Do zahrady se otvírala množstvím oblouků. Uprostřed pak spatřil velká vrata, která vedla ze zahrady ven! Robert se zaradoval: „Hurá, jsou otevřená!“ Doběhl opatrně k východu, pohlédl ven a uviděl velký rybník. Po domech a ulicích města ani památka. „Počkat,“ zarazil se. „ Jsem opravdu v baroku, pak... je barokní doba i mimo zahradu,“ uvědomil si Robert a došlo mu, že cestu k dědovi a babičce venku nenajde. Žijí přece v jiné době! Kudy se však vydat? Usilovně přemýšlel: „Když cesta odtud nevede ze zahrady ven – musím tedy najít správný směr uvnitř. Ale jak?“

